

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

De Sponsalibvs Secvndo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

CAP. IX. *Idem fratribus Hospitalis Hierosolymitani.*

Peruenit ad nos transmissa insinuatione venerabilis fratris nostri * Herefordensis episcopi, quod vos occasione priuilegii ab apostolica sede vobis indulti, non semel tantum in anno, sed frequenter episcopatum eius visitatis, & interdictas ecclesias aperitis, vt diuina officia celebretis. Addit ad hæc, quod vos corpora defunctorum, si qua inhumata iacuerint, dummodo excommunicati non decesserint, ecclesiastici cœmeterii traditis sepulturæ. Quoniam igitur non decet vos aliquatenus vsurpare quod vobis non est indultum, cum priuilegium mereatur amittere, qui permiffa sibi abutitur potestate: discretioni vestræ, &c. quatenus sic tenorem priuilegii conferuetis, quod eius metas vel in his, vel in aliis transgredi minime videamini, nec nisi semel in anno in ecclesiis interdictis diuina præsumatis officia celebrare: scituri pro certo, quod si secus, quod non arbitramur, feceritis, vos a præsumptione vestra, Domino auctore, arctius compescemus.

CAP. X. *Idem Lexoniensi episcopo.*

Si quis rei litigiosæ confirmationem a sede apostolica impetrauerit, non minus iudex de causa potest cognoscere, & eam sine debito terminare. Sed si rem tunc pacifice possidebat, cum inde confirmationem obtinuit, non est tutum, aut licitum iudici de quæstione suborta postea sine mandato Romani pontificis decernere, aut eam diffinire.

PARS XLV.

DE SPONSALIBVS SECVNDO.

CAP. I. *Idem* Exoniensi episcopo.*

VENIENS ad nos V. lator præsentium, simplici nobis assertionem monstrauit, quod in domo sua mulierem acceperit, de qua filium & filiam habuit, & fidem coram pluribus præstitit, quod eam duceret in vxorem. Interim vero cum in ciuitate quadam apud domum vicini pernoctaret, eius filia secum concubuit, & cum pater eos in simul in lecto inuenisset, summo mane ipsum eam inuitum desponsare coegit. Qui nuper in præsentia nostra con-

ANNO
 CHRISTI
 1179.

stitutus, nos consuluit, cui potius adhærere deberet. Quia vero nequaquam nobis innotuit, vtrum post fidem præstitam primam cognouerit: fraternitati tuæ, &c. quatenus rei veritatem diligenter inquiras, & si cognoueris quod primam post fidem datam cognouerit, ipsū cum ea facias remanere. Quod si post fidem datam eam non cognouerit, secundæ, nisi metu coactus, qui posset in quemlibet virum constantem cadere, eam desponsauerit, tamquam vxori facias adhærere.

22. q. 4. Inter cetera. Sed ibi iurauit, hic non.

CAP. II. *Idem eidem.*

Ex præsentium latoris confessione percepimus, quod cum ipse quamdam alterius vxorem in adulterio polluisset, pœnitentiam inde suscepit. Sed postea in eundem incidit, diabolo instigante, reatum, ac eandem mulierem, viro defuncto, sibi in matrimonium copulauit, eamque asserit in præsentem pro coniuge * retinere: Verum quoniam nos de salute animarum ipsorum solícite compellimur in Domino cogitare: fraternitati tuæ, &c. quatenus rem ipsam diligenter inquiras: & si tibi constiterit, quod ille vel illa in mortem prioris viri fuerit machinatus, vel si eo viuente fidem ipsi mulieri dederit, se eam in coniugem recepturum, eos non differas penitus separare. Quod si neutrum istorum constiterit, in causa ipsa iuxta ecclesiasticam consuetudinem & canonica statuta procedas.

* remanere:

CAP. III. *Idem eidem.*

Peruenit ad nos, quod quidam miles R. nomine, fide interposita, in multorum præsentia promisit se contracturum matrimonium cum quadam puella filia Eduuini de Baseleher: sed postmodum, licet ex ea prolem suscepit sicut ipse nobis asserit, fidem inde violare non timens, alteri adhæsit, & prædictam puellam quam dicitur deflorasse, in vxorem ducere contradicit. Quoniam igitur non modicum delinquit, qui fidem violare præsumit: discretionem vestræ, &c. quatenus rei veritatem diligenter inquiratis: & si vobis pro certo constiterit, præfatum militem prænominatam puellam in vxorem ducturum fide interposita promississe, & postmodum eam cognouisse, eundem militem monere studeatis, & diligenter inducere, vt

Concil. Tom. 27.

Tttt ij

memoratum puellam, omni appellatione & contradictione cessante, in uxorem ducat: vel si commonitionem vestram contempserit, & eam in uxorem ducere noluerit, vel alter vestrum, si vterque interesse non potest, illum sub districtione anathematis mandatum nostrum adimplere compellat.

CAP. IV. *Idem Lucensi episcopo.*

Sane consuluit nos tua discretio, quid faciendum sit de muliere, quæ post mortem viri sui, vestibus preciosis abiectis, mutauit habitum, & de manu * presbyteri velamen assumpsit, sed non renuntiavit propriis, nec intrauit claustrum, nec in manu episcopi, aut abbatis, aut abbatissæ, vel super altare est professæ, vel obedientiam promissit: postmodum vero anno elapso, cum multorum inquietudines ferre non posset, & lapsum incontinentiæ formidaret, abiecto religionis habitu, cuidam nobili sollemniter in facie ecclesiæ nupsit. Super hoc itaque consultationi tuæ taliter respondemus, quod sicut simplex votum matrimonium impedit contrahendum, sed non dirimit contractum: ita sine professione & priorum renuntiatione, habitus susceptio, ne contrahatur, impedit; sed consummatum nequaquam dissoluit.

CAP. V. *Idem Vintoniensi episcopo.*

Non sunt vna caro vir & mulier, nisi carnali copula cohæserint: idcirco sponsa defuncta intacta, eius soror sponso hoc non impediente, libere ducitur in uxorem.

CAP. VI. *Lucius tertius * Capriano episcopo.*

Requisiuit a nobis fraternitas tua, qua censura mulier compelli debeat, quæ iurifurandi religione neglecta, nubere renuit cui se nupturam interposito iuramento firmavit. Quæsiuisti etiam, si cuius vir matris torum poluit, ad alia vota, cum filios desideret, viro possit viuente transire. Ad quod breuiter respondemus, quod mulier quæ se nupturam iuravit, cum libera debeant esse matrimonia, monenda est potius, quam cogenda, maxime cum coactiones huiusmodi difficiles exitus soleant frequenter habere. Illa sane, cuius vir cum matre adulterium & in-

Mulierem
quæ se nu-
pturam iu-
rauit, nube-
re non co-
gendam.

ANNO
CHRISTI
1179.

cestum commisit, nec viro suo coniungi carnaliter, nec eo
viuente, cum alio matrimonium inire valebit.

CAP. VII.

Item Hadrianus papa Eberardo Magdeburgensi archiepiscopo.

Dignum est & a ratione non discordat, quod ea quæ inter se dubietatis scrupulum videntur continere, ad apostolicæ sedis iudicium referantur, vt inde Christi fideles in dubiis certitudinem se gaudeant inuenire, vnde noscuntur magisterium fidei suscepisse. Tua nos fraternitas de seruatorum coniugiis, quæ inuitis & contradicentibus dominis contrahuntur, quid fieri debeat, ab apostolatu nostro, si bene meminimus, requisit; super quo vtique diximus respondendum. Sane iuxta verbum Apostoli, prout tua discretio cognoscit, in Christo Iesu nec liber nec seruus est, qui a sacramentis ecclesiasticis sit amouendus, ita quod inter seruos matrimonia nullatenus debeant prohiberi: & si dominis inuitis & contradicentibus contracta fuerint, nulla ratione propter hoc sunt ecclesiastico iure dissoluenda: debita tamen & consueta seruitia non ex hoc minus sunt propriis dominis exhibenda.

*Galat. 3.
Coloss. 3.*

CAP. VIII. *Idem ex Concilio Triburiensi.*

De Francia quidam nobilis homo mulierem de Saxonia lege Saxonum duxit in vxorem, tenuit multis annis, & ex ea filios procreauit: verum quia non eisdem vtuntur legibus Saxones & Franci, causatus est, quod eam non sua, id est, Francorum lege desponsauerit, vel acceperit, vel dotauerit: dimissaque illa, duxit alteram. Diffiniuit super hoc sancta Synodus, vt ille transgressor euangelicæ legis subiiciatur pœnitentiæ: a secunda coniuge separetur, & ad priorem redire cogatur.

*Cap. 39.
Conciliū
Tribur.*

DE POTESTATE IVDICVM.

PARS
XLVI.

CAP. I. *Idem episcopo Lucensi.*

CVM te consulentem postulas edoceri, vtum ad te pertineat, sententiam quam in causis iudices a nobis in tua prouincia delegati protulerint, confirmare, licet de ipsis causis nihil in præsentia tractatum sit, respondemus,

Tttt iij